

میر گل خان نصیر

دخت انا خربنی او ہنیک بھار آ خربن آ
 بندخ آ تون اوار تینن ء بندخ ہم ودی کیرہ
 ولدا ہم یئین انکا بندخ آک وخت
 ناروخ کوئی نا سوب وخت او بھار خربن
 جنگ ہر فرہ ء میر گل خان نصیر ہم وخت
 ات سریدی ہرنے ہر اتم اوار ڈار اغیر قوم
 اس اوار راج و قوم ء کوزہ کرسد غماری کن
 زمر یوقو برات ننگ کن۔
 دادو نار اسہ شایت ء علمی بصیرت اسے نا خوبہ
 کن۔ یقینا بیہدے علم آن دنیا ناچ ء فرود قوم
 وراج اس مونی جنگ کیک بندا سوب کس کہ
 گل خان نصیر تعلیم آ توجہ کن ولدا سیاسی پڑ آ
 کام ہرنے ہیبت دا نخت داکا ایڈن خند
 کہ ہرک داڑے توجہ نا جی دشمن نا لیدری
 نا دعوی ء یک و لے ہر اتم اوار تون قول اوار
 لیدری و برہی نا علمی و مشتق بنیاد اچان ء
 ہن تو ہمو بھلا پئی آ لیدر آ خربان گڑاس
 پیش تنگ۔
 گل خان نصیر سیاست تون اوار ادبی پڑ آ ہم
 چندی کاریم تے تینا راج قوم زبان ادب
 کن میرات و عدی ٹی الا اوار شاعری نا بیشتر
 پیش بولچئی ء گو اوار ادبی زبان ہر اونی
 کن و لے تینا و شیخ خیالی نا سوب اولوچی
 زبان ات کاریم کنگ ء پتھن گین کرے۔
 ہندان کرج اناچ اردو ٹی شعر شاعری کن
 خاص کر تینا نا خواص تاریخ آ کاریم کرے
 گو اوار تاریخ نا پورو و لے اسے ہن گھنجان

حسن نگار

ابھین سن خند نالہ ٹی بولی نا ایبری نا ہیبت آک
 کاظم ہرینو۔ نالہ ٹی بولی ء خاص کردختی نا
 وخت ات سیبو نا کرج ء اگرن ہر اونی بولی نا
 نوشہ کار آ تینا ذاتی مفاد ات نرادت بلہ
 کرس تینا بولی کن غم گڑنی ء تون۔ تو نالہ ٹی
 بولی نا وارنی ء دے کرو ء نا بولی ء دے سیبو
 تر وے۔ ہر اونی بولی ء وادرات ولدا میر گل
 خان نصیر ای بکارے۔ اگ ہر اونی ادب دا شون
 شرحالی نا دورات میر گل خان نصیر اس ودی
 کنگ کیک تو کم از کم اوار فگر تینا ادب
 مومن آ ننگ کیک۔ تالان کنگ کیک ات گھن
 ء کڑا دے نا بنا مرے۔ گھن ء فگر اس شون
 ہے۔ ہر اونی بولی کن سیبو اس مرے۔
 براہوئی بولی ادب نا خبت ء سوگو کنگ ء
 براہوئی ادب ء سیال ادب آ تاچر ات سٹے۔
 نن براہوئی ادب اتی نوشہ کار کی ء ہیبت
 تو بھار کیند۔ ہاٹ مش ڈفن۔ میر گل خان نصیر
 نا فگر ء لڈا ونا کڑا اڑان انکاری مریند۔ اوار
 جہد خورای تینا شمشک نا بے سہب ء
 کوشٹ کیند۔ و لے ہم وخت آ دا است آن
 دیند کہ میر گل خان نصیر نا فگر انا بال ہر اڑے سر
 ء ء شایین ہر اڑ سال زندگی ہم ہمو بند ء
 دروت بلنگ کین گو کور وخت ات ہنو ہر اونا
 ویلدا مرے ولدا ہم نن کار یک دا شون شرحالی
 ناروات براہوئی ادب اتی ہمتک نا ہر ہر ہمو
 سد فرین میر گل خان نصیر ء کسے بے ویلدا
 دورات اون ات انت کار نامہ انجام تے۔
 ادب نا پڑ آ سیاست نا پڑ آ صحافت نا پڑ آ اولوچ
 قوم نا تاریخ نا پڑ آ۔ اونا کل کار یک ہیبت
 تیت ء۔ س دا دورات میر گل خان نصیر ء
 خوا لوک مرے ہر مرک ء مرے۔ اوار فگر ء
 تینا کرک ء مرے۔ اوار فگر تو ہم گام ہنوک
 مرے۔ اوار فگر ء تالان کرک ء مرے۔ میر

ہر اتم کے میر گل خان نصیر نا باروات نوشہ
 کنگ نا پانچا تو ای داسر پدمت ”آچ
 ادبی دیوان“ کنا زور اگوپے غایتا کوہ آماج
 خاص آسر توی ء ہار ہم اس نجان۔ وخت اس
 کای میر صاحب نازند و فتن و شخصیت نا
 چانچ ء ہلنگ ء کوشٹ ء کریت ء نوا نازندا
 کنی شایت آسر حال آک تے تاریخ نا پند
 غایتا تالان نظر بسر ء یقین ات کنگ دا مشکل
 من کسای میر گل خان نصیر ء اسرے ہیبت ء
 محقق تاریخ نویس اس نوشہ کیو ء اسر مرد
 مجاہد صحافی اس۔؟ کنگ ء دا ہم شیخ مشکل
 من کسای او دے ظالم قوت اتا خلاف اسر
 مزاحمتی ء شاعر اسر پاو ء اوار دے راج قوم
 نبض آتینا وادب اسر عوامی ء ادیب اس
 سر پدمر یو ء یا سیاست نا پت آسر ات
 اسر انقلابی ء راہشون اسے ناروشم
 ہر۔۔۔؟
 تاریخ نا پند عاک دا گواہی ء ہم ایترہ کہ میر
 گل خان نصیر اسر قوم پرست ء وطن دوست
 انسان دوست ء راہنما اسے آ بیس
 سوشلٹ فگر و نظریہ نا ہم خواجس۔ واکل ء
 سوشلٹ فگر و نظریہ نا ہم خواجس۔ واکل ء
 سرجال آخوئی ات چانچ ء ہلنگ آن پدا
 حقیقت مومن آ بریک کنگ گل خان سوشلٹ
 فگر و نظریہ مومن مدام ہسٹرس۔
 دا حقیقت عمل اناری آچ ء کاسر ہنٹلٹ
 لیکن اسر گین ء سوشلٹ اسے نامنگ شیخ
 الی ء ء و لے شوت دا دے کہ او ہنٹلٹ
 شائوزم ء ناز سقوی جہد تون اوار طبقاتی
 جہد و نظریہ نا ہم پورو وراٹ پاند مرے،
 یقینا ہندا وراٹ پاند میر گل خان نصیر قوم
 و نظریہ جہد عمل یقین نجان کہ۔
 او دے پارے کہ کنا پارہ خان نے اجازت
 ء نی چین برام اس کہ تا کنگ نے زیند اولاد
 مرے تو گل خان نصیر بھارتی کی پارے دا
 انت ہیبت نے بولچ ہر چنوار ونا کنا مارے
 ای اتھنے چین برام کیک۔
 ہر بولچ ورن گل خان نصیر فگر و نظریہ اسر
 پاش ء سر تے۔ سوچ دا دے کنا ہنوار نا
 گل خان ء آش خوانانے آش سر پد
 مریک؟
 ☆☆☆☆☆

نوشت و پت پوٹ حمید عزیز آبادی

ء کپ اسے ء ہموراج شوناری نا کنگ آ کام
 گنج کے یا کپ ء لے ہر راج اتی ات میں نا
 گواپنی مرک ء بندخ آک مدام ساڑی ء۔
 اوقا بڑی آ زندا نا سازی حالت آک راج
 اتی جمہوری ء سوشلٹ نظریہ غایتے ودی
 کنگ نا سوب مرہ۔
 اگرن دا روات میر گل خان نصیر نا کتاب
 ”بولچستان کی کہانی شاعر کی زبانی“ نا
 چانچ ء یقین تونے اون کتاب اتی بولچ راج اتا
 ہمپ و پت ء راجی قومی شاعری روایت آتا
 کین گھن آسر حال آک نظم اواروشم ات
 نظر بریرہ ء وادہم اونا فلسفہ سیاست قومی
 طبقاتی جہد جہا نا پورا دیک ء۔
 روشن خیالی ء ترقی پسندی آ آسمان آ دا
 گرد و گنگ ترک آ استار 14 مئی 1914 ء
 اتی میر حبیب اللہ میگل نا اوار خلق میگل
 نوشہ ٹی ودی مس۔ پئی آ زماکر خوبہ
 یوسف گنجی تینا اس مضمون اسے نوشت
 کیک کہ میر گل خان نصیر نا مہروان آباوہ تینا
 ہمسائے نواب خاران آ ہنوتخواہ خان
 بروک آسمان ء علم و دانش نا خوبہ وزیر گل
 خان گنڈاپورا نا قیامت ولائی آن ہی متاثر
 مرستینا مارا تین ء ہم گل خان نجان۔ ہندا
 امیت و اڑا کون کہ کنا ہر یک ہم نا دے
 وزیر گل خان گنڈاپورا انار اسر لاج ء بندخ
 اسے ناروشم ات گھن ء پن و کڑا دے نا
 خوبہ مرے ء میر حبیب میگل نا ہندا امیت و
 است خواہی وخت اتون اوار اوترقی نا کنگ
 آ بھارتی ادب ات گام کرسا کرے۔
 میر گل خان نصیر تینا نا ہنا تینا باوہ بیبری
 آ ہنوتقل میگل آن کرے ء تینا باوہ بیبری
 آخلق اتی برہ چار جماعت اسکان خوانا منہ
 وخت اتی کین ہر جماعت اسکان سکول مستونگ
 (موجودہ پانک سکولری سکول) (3)
 اپوزٹی سکول ڈوب اتی خوانک آن گنڈ
 میٹرک اتا امتحان ء سنڈین ہائی سکول شال
 آن پاس کرے ء میر گل خان نصیر نا ونا جنگ
 سٹی آن است خواہی کن کس کی بروک آ

دخت اتی اسر ڈاکٹر اس مرہ۔ ہندا است
 خواہی ء یقین ہم گرج کرسا سال
 1932 ء اتی لاہور نا تیرہ ماہر بلک ء ہر اتم او
 لاہور اسلامیا کالج اتی داخل مس تو ہمو
 درگت آتینی لاہور علم و ادب آن بیس
 سیاست نا ہم پڑ آ اسر بھار بھلو پن اس
 گونگہاگ ء داکان مسٹ سوبیت یونین اتی
 اکتوبر 1917 ء نا پور نا تیرہ سوشلٹ
 انقلاب نا دے ہم کنگ سوس ء باشو یک
 پارٹی اتی چل نا سازی نظام ء یک پت
 کرسا خورای آش اخلق نامدت و کنگت
 اقتدار نا خوبہ سوس ء ہر انا سوب آن توی
 انسانی راج اتی سیاسی و معاشی شعور نا عمل
 بھار جم جوش ات برچاس ء یقینا واکر نی عمل
 نا توش توی دنیا تینا پلوز پلوزی نا بکوس ء ہندا
 پسکن آ فگر و نظریہ نا جہد خان لاہور ہم
 سیاسی ء ادبی و فگری بحث و ترائن ء جلسہ
 برازن ء اخبار و رسالہ غاٹا شا کس ء ہمو دوران
 برصغیر اتی فکی ساراج نا کوزہ گری ء نو
 آبا تینی نظام نا خلاف ہر نیمہ غاٹا سیاسی شعور
 بیداری نا پاش آ جہد عاک ہم بھارتی ندی
 اٹ کاظم ہر فرہ ء داکان بیس آسمن ترقی
 پسند مصنفین نا وادی تحریک نا ہناتی دور دورہ
 کس ء میر گل خان نصیر اسر کنگ آن آسمن ترقی
 پسند مصنفین مجلس و کپاری تینی ساڑی مسرا
 کرے ء ایو کنگ آن جونی پسند قوم دوست
 سیاسی تحریک آتے ہر نیمہ شوک آن نننا
 بلکہ خوتشا شاہدہ عمل آ ہم تہہ کرے۔
 میر گل خان نصیر نا وادی و سیاسی ماحول اتی
 روگ ء ترقی پسند فگر و نظریہ خان دو کو پئی
 منگ اسر قدرتی ء ہیبت اتی کس۔ او بولچ
 ڈیوید غارنا جونی تینا برک ا بولچ اخلق
 نا شون شرحالی کن ہنگر کس نا راہشون اتون
 توش بلش و جوی و کپاری تینی کرسا پسکن ء
 فگر اسے تون درستی راجتسی۔
 ہندان اولڈ اڈا منگ نا اڑا کنگا نا جومرستینا
 شاعری اتا منگ اٹ حلقہ عقیدتینا لوچ شاہاد
 بولچ قوم اتی ترقی پسندانہ سوچ سیاسی
 بیداری نا نظریہ غایتے ہمیز ترسا ساراج و
 اٹ پل کرک آ کڑہ غاٹا خلاف تینا جہد نا
 باقاعدہ وراٹ بنا ء کرے۔

میر گل خان نصیر تینا نن نا جوی نا سوب
 آن تینا تعلیم ء تیرہ ماہ ہر اتم 1934 ء
 اتی بولچستان آ بریک تو داڑے میر یوسف
 عزیز گس ء میر عبدالعزیز کرک دا سک تینا وارقی
 سیاست ء موکل کرسا ترقی پسند سوشلٹ فگر
 و نظریہ تون درستی راجتسی منگ تون اوار قومی
 طبقاتی جہد جہد نا ہم بنا ء کر کیر۔ دا ہمو دور
 کس کہ بولچستان اتی فگی نا ظلم و سوری نا
 مومن انکا زمین تالان کس ء سیاست کنگ
 تو بھار مران ہیبت اتی کس ء سیاست تین ء
 ہم بلنگ بھلو ہر جم ات خیال کنگ ء قلات
 نا وازیر عظم سر شس ظلم ہر بریت ات تینا
 کاظم آش شاغاک ء بولچ غلامی نازنجیر
 اتی اخند و جان ء وطن نا سرچا آک کاظم ء
 دلدست اتخت تینا ساد ء سہد کنگ اتی کسرہ
 ء لے اولڈ کنگ آن فگی سرچار بھارتی جوی ء
 شیم پور و رنگ کنگ گڑاس سرادے اتے انعام
 وادنی نا لاج کرسا کیک ء اولڈ سرکار نا لاج
 ء مومن اتختہ جہد جوی کسراٹ ڈو وڈا نا
 سازش آتے جب کریہ ء ہندا سازش آتا
 سوب آن جہد جوی نا بھار آ سپاہی عوامی
 سردار خان محمد زکرتی شہادت نا تاس ء گلیم
 کیک ء ہندن لہر صرٹی نا فرزند راہشون
 سرچا نور میگل دوران غر و نواب خاران نا
 باہوت منگ آن پد ہم خاران میری آن
 فگی سرکار ء ڈیہہ کنگ کور نامیگل تینا
 دمدرا جون اتون نا کوزہ ٹی ء۔ ہیبت۔۔
 نور میگل ء رولاست فگی نا مٹ اتی
 تننگ۔
 میر گل خان نصیر بھلو بولچستان نا خا وروک
 حالت اتینی میر یوسف عزیز گس ء میر
 ہرسان۔ تینا بولی کن غم و گڑنی گھن۔ تینا
 راج انا وپل آسمن تونے بوڈ کتو۔ لوہرک آ
 وخت نا باروات ات فیملہ کروہ؟ ننے دا
 کیک۔ لیکن قومی جہد اتون اسپنا

گوریا جنگ آتامناتی اتی سچا واپن ودی ء
 مزدور ودی ء شوان ء بزرخ آت سفت و ستا
 غان بیس مارکس و لینن نا کار کڑد نا ہم
 سفت آتے ہم بند کیرے۔
 ہر اتم 1978 ء اتی اوغانستان ات قومی
 جمہوری انقلاب نا دے بلک کس ء تو
 شہلاخ نا کینیا انقلابی و مزاحمتی آظم آک
 ریڈیو اوغانستان آن گھن آ ساز و زبیل
 تو شیک مرہ کرے۔
 1948 ء اتی میر گل خان نصیر نا چھاپ
 مرک آ کتاب ”شپ گروک“ اتی سیاسی ء
 معاشی اٹ پل نا سارما جی سازش آتا
 سرجال تون اوار قومی جہد جہد نا بان آ جہد
 عاک ہم اسر ذیبا و روش اسے ات درشان
 ء یقینا دا کتاب سارماج نا اس چٹ آتے
 گھس ہم ساچو ء ہندام زمان ایو پئی آمریت
 کتاب ء تینا کوزہ ٹی کرسا ء نا خوانک و
 تننگ آ پاندی ناظم ء جاری کرے۔
 ”بولچستان کی کہانی شاعر کی زبانی“
 میر گل خان نصیر دا کتاب ء 1968 ء ات
 دوران ایبری سچا واپل زمان اتی نوشت
 کرے ء وکم 9 سال آن پد بولچی اکیڈمی
 نا کنگ آن شیک مس ء کتاب اتی بولچ
 قومی ثقافت و گھن آروایت آتاسر آفاقی ء
 رد بنداس مونا آ بریک۔
 ”گنڈ“ دا کتاب ہم دوران زندان
 1971 ء نوشتے گنڈ نا توی شاعری
 ہم سارماج و شعی ء جاگیر دار سٹم تون
 بغاوت ء سوشلٹ فگر و نظریہ نا ہست گواہی ء
 اٹیک۔
 ”بولچی رزمیہ شاعری“ دا کتاب 1979 ء
 اتی شیک مس ء دا کتاب ہم جیل و زندان
 تون اوار لکھنے ء نا کتاب اتی جنگی
 حکمت عملی نا گھن آسر حال آک ساڑی ء۔
 ”صون ء گواگ“ دا کتاب ء ہم ایو کتاب
 آتیا بار دا اعزاز ہم ودی ء کو اہم چھو
 حیدر آباد جیل نا مومن اگو گھی تینی نوشت
 سنے۔
 ”گھکال“ میر گل خان نصیر نا دا شاعری نا
 کتاب ء کنا پندش لوچیر فوغت بخش بونجا
 مبارک آظم اتی نوشت ہے۔
 ”مشہد نا جنگ نامہ“ خان معظم ولی آوری
 نصیر خان نا دلیری ء جنگی حکمت عملی ء دانائی
 عدل و انصاف ء اونا قومی کار نامہ غایتان
 میر گل خان نصیر تینی متاثر مرستینا اتی
 شخص نا چاکا غا ”نصیر“ پن ء اوار
 کریس ء یقینا دا اونا عقیدت مندی و
 ودی نا پاش انگ شوت ہے۔
 میر گل خان نصیر مشہد نا جنگ نامہ کتاب ء
 نوری نصیر پن آ کرے ء دا کتاب سند پینا
 تالان ء ہر اتی نوری نا دلیری ء بہادری
 دانائی و حکمت عملی تون اوار مشہد نا جنگی
 وخت ای ہیبت کیو جماعت اتی خانان تو دا
 جنگی داستان ء بے خان میگل آن
 بنگت ء ای ہندا داستان ء نوٹ کرس
 شاعری ناروشم تے۔
 پئی آ ترقی پسند لوڑ گرامر ذی شاہدہ جمہوری
 پانک کہ میر گل خان نصیر شاہدہ ماہر فدوی نا وڑ
 ات بولچ تاریخ ء شاعری نا ناروشم ات
 انک خواہسکہ ہر اوار کنا اولیکو نوشت کس
 دا کتاب 1981 ء اتی براہوئی اکیڈمی نا تیرہ
 غان چھاپ کس ء میر صاحب نا دا براہوئی
 زبان ات اولیکو کتاب ہے۔
 میر گل خان نصیر نا براہوئی شاعری نا ہایت
 ات براہوئی ء بولچی نا پئی آ حقیق ء امیر
 عبدالقادر شاہو اتی تینا بولی چانچ ء برجا
 سٹانے ء امیت ء خواہی امیر نا پت بولی
 کوشٹ سر سخی نا کنگ گنج کروہ۔ (8)
 ”سر وادی سینا“ میر گل خان نصیر تینا ہم فگر
 کنگ ء اردو نا پئی آ ترقی پسند شاعر ادیب
 فیض احمد فیض نا کتاب سروادی سینا ء بولچی
 زبان ات بدل کرے۔ ہر 1982 ء اتی
 قلات پبلیشرز کونڈہ غان چھاپ سنے۔

میر گل خان نصیر بحیثیت سوشلسٹ

